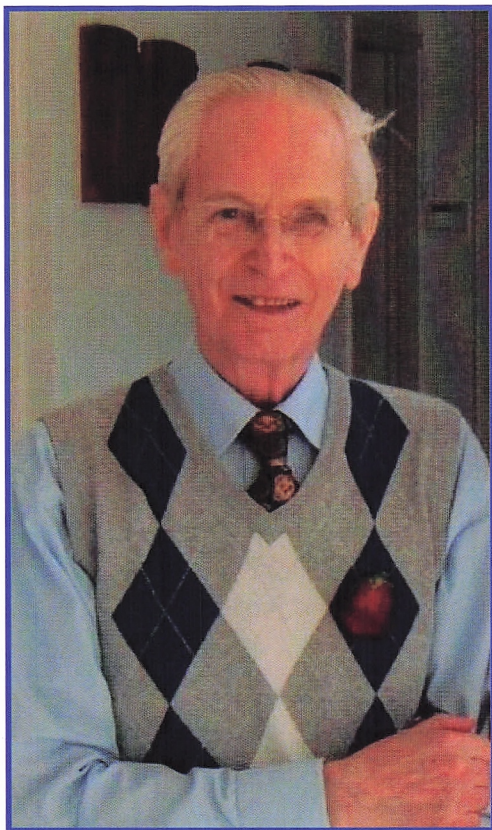

Op 6 september 2009
overleed te Hilversum
onze medebroeder

Henk Van Lochem

Salesiaan-priester van Don Bosco

VAN LOCHEM Henk

Salesiaan-priester van Don Bosco

Hij is geboren te Rotterdam 15 juli 1930.

Hij deed de eerste professie te Twello

op 16 augustus 1951

Hij deed de eeuwige professie te Oud-Heverlee

op 13 april 1956.

Hij werd tot priester gewijd te Oud-Heverlee

op 12 april 1959.

Hij is overleden te Hilversum op 6 september 2009

1950-1951	Twello	noviciaat
1951-1953	Twello	filosofie
1953-1955	Leusden	leraar-assistent
1955-1956	Benediktbeuern	theologie
1956-1959	Oud-Heverlee	theologie
1959-1977	Leusden	leraar LTS en moderator
1977-1999	Leusden	pastorale assistenties
1999-2001	Amersfoort	pastorale assistenties
2001-2009	Soest	pastorale assistenties

De begrafenis vond plaats op donderdag 10 september om 12.30u in de Petrus en Pauluskerk te Soest (Kerkplein 2).

De teraardebestelling gebeurde op het kerkhof van Soest.

AVONDWAKE

Denkend aan pater Henk van Lochem ter overweging in de avondwake

door Kees Maasland, geestelijk verzorger in Sint Elisabeth

- Henk: toegewijd priester in eenvoud...

Stilstaand bij pater Henk van Lochem: bij wie hij was en wat hij betekent heeft, dan komt hier in Sint Elisabeth allereerst zijn voorgaan als priester in gedachten. Hoe vaak is hij hier in de kapel en in Bussum en Amersfoort en elders in de eucharistieviering voorgegaan?! In verpleeghuis Sint Elisabeth gedurende vele jaren om de week op zondag en vrijwel iedere dinsdagmiddag. En tussendoor was Henk ook beschikbaar als er vraag was om een ziekenzalving. Juist omdat Henk zich zoveel jaren in Sint Elisabeth heeft ingezet, is het goed dat we hier in deze avondwake rondom Henk zijn, in een hem zo vertrouwde kapel.

Voorgaan in de vieringen: Henk deed het bijzonder graag. Het priesterschap ervoer hij als dé roeping in zijn leven. Sta je stil bij wat kenmerkend was in het voorgaan van Henk van Lochem: hij deed het in eenvoud, zonder poeha, zorgvuldig en met toewijding. Henk heeft zich gegeven in het voorgaan, in de verkondiging, voorbede en het breken en delen van het heilig brood. Ten behoeve van anderen die steun, troost en hoop in de vieringen vonden. Henk ontving daarin ook zelf. Wat hij uitdeelde in woord en teken, daar leefde hij zélf van. Hij vond er de vervulling en zin voor zijn leven in. - Om recht te doen aan Henk van Lochems leven, moet dit allereerst genoemd worden.

- beminnelijk mens met aandacht voor anderen...

Hier samen rondom Henk van Lochem denk je ook als vanzelf: Henk was een beminnelijk mens. Hij genoot van ontmoetingen en was mensen met aandacht nabij. Je kunt zelfs zeggen: hij vond het gemakkelijker om bij een ander stil te staan, dan aan zichzelf te denken. Ook de afgelopen periode was dat laatste soms opmerkelijk sterk.

-vrolijk en met humor...

Naast toewijding in de liturgie en zorg en aandacht voor mensen, horen ook andere kanten bij Henk: in het gewone contact zijn onmiskenbare, eigen humor. Als het hemzelf betrof ook zelfspot en zelfrelativering. Toen Henk in verschillende kringen dit jaar zijn 50-jarig priesterjubileum vierde, konden we daar nog volop van genieten. Al klonk in sommige grappige teksten toch ook iets anders door...

-ontwikkeling doormakend...

Geestelijk was Henk de laatste jaren van zijn leven zeker niet uitgeblust. Wie hem van dichtbij meemaakte merkte, hoe hij een verdergaande ontwikkeling doormaakte. Hij stond doordacht kritisch tegenover de huidige leiding in de katholieke kerk. Henk stelde zichzelf ook meer vragen, bijv. bij de tweedeling tussen gewijde priesters en leken en de uitsluiting van vrouwen voor het priesterambt. Hoe bij hem die ontwikkeling doorwerkte, daarin ontmoette Henk niet altijd begrip.

Hij schroomde niet om in een viering de ander die hij als collega zag soms een tekst toe te bedelen die formeel de priester toebehoorde. Vanuit een groeiende overtuiging. Hij wist zich geïnspireerd door de tekst van Paulus: "Waar de Geest is, de Geest van Christus, daar is vrijheid." Grenzen durfde Henk te verkennen en zonodig heilzaam te overschrijden en hij bemoedigde en stimuleerde anderen daarin.

-blijvend geïnspireerd door het evangelie...

Wat blijvend in Henks leven was: Henk wist zich steeds weer geïnspireerd door het evangelie, de boodschap van Gods liefde en zorg voor mensen, in Jezus Christus zo bijzonder aan het licht gekomen. Een blijvende bron om uit te leven, ook om samen nieuwe ontdekkingen in te doen en om met elkaar werk van te maken. Henk leefde met de overtuiging: onder óns kan en moet het gebeuren en doorgaan...

-lijden niet bespaard, wel vrede gevonden...

Uit zijn pastorale ervaring wist Henk ook van ongerijmdheid in het leven. Dat lijden je opeens kan treffen. Henk had zelf vaker

perioden met lichamelijke tegenslag te verduren, maar de laatste periode is vooral een zware beproeving geweest. Zozeer dat hij naar de voltooiing van zijn aardse leven ging uitzien. Wie Henk de laatste weken bezocht ervoer dat de pijn zijn draagkracht te boven ging.

Maar dat was niet het enige: ook was er nog intens contact, ogentroost in de warme blik naar elkaar. De afgelopen week voelden we ook een diepe vrede over Henk komen. Henk bezoeken werd onontkoombaar ook afscheid nemen; zijn aardse leven mocht tot voltooiing komen.

-gedachtenis in dankbaarheid...

Die lijdensweg in de laatste periode is nog vers en dichtbij. Wanneer we hier rondom Henk wakend bijeen zijn, mogen we ook de vrede tot ons toelaten, die over Henk zelf kwam. En dankbaarheid mag bij ons overheersen voor wat hij in zijn leven geschonken heeft. In alle eenvoud: dienaar van God, dienaar van Christus, beminnelijk mens, met hart voor anderen, die ontvangen en gegeven heeft.

Henk, dank dat je ons gegeven hebt van waar jezelf uit leefde.

HOMILIE

uitgesproken door Herman Spronck

Henk werd geboren in een gezin met vier broers en vijf zussen. Het was een goed en warm gezin. Dat blijkt wel uit het feit dat zelfs nu zij op gevorderde leeftijd zijn, de familieband nog steeds hecht is.

Na het volgen seminarie, het noviciaat en de filosofie, de assistenties en de theologie in Benediktbeurn en Oud-Heverlee, werd hij priester gewijd op 12 april 1959 in Oud-Heverlee.

Henk was een goede student en hij kreeg een zeer goede beoordeling voor zijn preekexamen.

Als leraar en opvoeder was hij streng. Hij had veel contact met de jongens die aan hem waren toevertrouwd, hij legde een kaartje met hen en stond open voor hen. Dat heeft op vele oud-leerlingen een grote indruk gemaakt zoals een van hen liet weten: 'hij heeft me geleerd om problemen met het woord op te lossen en niet met de vuist'.

Na zijn actieve periode in de school heeft hij zich met hart en ziel ingezet om retraites te preken bij verscheidene zustercongregaties. Hij reisde daarvoor het hele land door. In de provincie en de delegatie was hij de man van de bezinningscommissie voor het uitgeven van het bezinningsboek en het organiseren van de studiedagen met tijdeigen thema's. Hij was de trouwe en inspirerende voorzitter.

Het is onmogelijk om bijna zestig jaren religieus leven in een paar woorden samen te vatten. Hij was een actief deelnemer aan het leven van de gemeenschap. Hij had een serieuze taakopvatting en zette zich in voor het menselijk karakter van de gemeenschap. Dat bleek vooral bij de bijzondere gelegenheden in de gemeenschap. Hij wist wat feesten nodig hadden: een goede liturgie en een goede maaltijd met een voortreffelijk glas wijn en humor. Ook hiermee bouwde hij een naam op. Bij dit alles was hij een bescheiden man die niet op de voorgrond wilde treden.

Hij had een hekel aan platvloersheid, onbeheerst gedrag, 'praten voor de vaak' en opdringerigheid. Hij kon daar rake opmerkingen over maken en dat maakte hem niet bij iedereen geliefd.

Het is natuurlijk dat in ons samenleven ook de scherpere kwaliteiten van onze persoonlijkheid tevoorschijn treden. Zij kleuren vaak meer de gevoelens ten opzichte van elkaar dan de voortreffelijke kwaliteiten die de leefbaarheid waarborgen in het gemeenschapsleven.

In de laatste jaren moest Henk keuzes maken in het deelnemen aan het communiteitsleven omwille van zijn gezondheid. Maar ook omwille van wat hij psychisch verdragen kon. Hij hechtte minder belang aan koffiedrinken, eten en het gebedsritme van de gemeenschap. Hij zei eerlijk dat ook aan zijn godsvrucht grenzen gesteld moesten worden. Het mocht geen sleur worden. Hij moest energie overhouden voor het apostolaat bij 'zijn' zusters. Als het om het woord en verkondiging handelde op de vrijdagavonden, dan was hij present. Wanneer wij de lezingen van de komende zondag met elkaar bespraken dan was hij de actiefste deelnemer met eyeopeners voor het lezen van de Schrift. Wij zullen hem missen!

De laatste maanden van zijn leven waren buitengewoon zwaar. De ontdekking van de keelkanker - een hevige - was een shock en dwong hem tot een buitengewoon moeilijke keuze betreffende de weg naar genezing. De behandeling had voor hem onverdraaglijke bijwerkingen. Zijn lichaam kon de bestralingen niet aan. Hij protesteerde tegen de behandeling. Hij raakte zo onder druk dat hij vroeg om onmiddellijke verlossing uit zijn lijden. 'Geef mij een spuitje, ik hoef niet zo nodig bewust te sterven. Ik ben niet bang voor de dood maar wel voor wat de weg erheen mij nog brengen zal. Ik kan niet meer, ik ben kapot'.

Toen hij eenmaal besloten had om de behandeling te stoppen kwam er rust over hem. Hij bleef hopen op een spoedig einde. Hij had waardering voor de inzet van de dokters en verplegers. Hij genoot van de aanwezigheid van zijn familie, vrienden en

vriendinnen en medebroeders om hem heen. Dat hield hem menselijkerwijs overeind.

Hij zweeg over God, over gebed en over ziekenzalving. Hij merkte op: 'ik heb zo vaak om vergeving gebeden en het offer van de Heer mee voltrokken, dat ik overtuigd ben van de barmhartigheid van God'.

DANKWOORD FAMILIE

Namens de familie wil ik graag een kort woord van dank uitspreken aan de Salesiaanse gemeenschap waar Henk vanaf zijn veertiende levensjaar tot zijn 79ste levensjaar deel van uitgemaakt heeft.

Hij is opgenomen in deze religieuze gemeenschap en heeft zich er goed in gevoeld, ondanks de eerste maanden van enorme heimwee.

Het is toch steeds meer zijn thuis geworden.

Het mooie werk wat Henk meer dan 50 jaar heeft mogen doen heeft hij mede te danken aan de gemeenschap die dat mogelijk maakte en die als achtergrond altijd aanwezig was.

Ieder kon vanuit zijn eigen taak toch de ander ondersteunen door gesprekken en aandacht.

Natuurlijk het was geen volmaakte gemeenschap, maar waar kan dat wel zijn op deze aarde, waar mensen samenwonen?

Henk was in ieder geval in deze gemeenschap gelukkig.

De getuigenissen van de oud-leerlingen, die wij één van deze laatste dagen hebben mogen lezen en die over Jan en Henk geschreven waren, hebben ons heel duidelijk laten zien dat zij voor velen een prachtig en onvergetelijk voorbeeld zijn geweest in hun werkzame jaren, al zullen zij zich zelf hier totaal niet van bewust zijn geweest.

Die getuigenissen hebben hen, maar ook ons blij gemaakt.

Extra wil ik namens de familie bedanken voor de uitzonderlijke goede en hartelijke zorg die de laatste maanden vanuit de Salesiaanse gemeenschap aan Henk gegeven is.

Het was duidelijk voelbaar dat hij een van u was en dat u grote zorg voor hem had en warme belangstelling.

Het waren moeilijke maanden en zijn keuzes en beslissingen vielen soms zwaar voor degene die verantwoordelijk is voor de gemeenschap, pater Herman Spronck, maar met groot respect werd er door hem mee omgegaan.

Dank daarvoor. Dat respect voor zijn verlangens en wensen maakte Henk steeds rustiger.

Hij voelde zich serieus genomen ook in zijn onmacht en machteloosheid, al bleef het van beide kanten soms heel moeilijk.

Voor dit alles willen wij extra danken wij weten zeker dat het gemis van Henk voelbaar zal zijn in de gemeenschap, ook juist voor Jan en daarbij wensen wij u allen veel sterkte toe.

